

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2022-2023 SVERIGES FILMREGISSÖRER (SFR) INOM TEATERFÖRBUNDET FÖR SCEN OCH FILM

I Sveriges Filmregissörers (SFR):s styrelse sedan årsmötet 7/4 2022 har ingått; Carl Javér och Karin Wegsjö har under året haft ett delat ordförandeskap och haft ett gemensamt ansvar för de löpande frågorna inom SFR. Vidare bestod styrelsen av Kersti Grunditz Brennan, kassör, Alexe Landgren, sekreterare, samt nyvalda ledamöter Fredrik Edfeldt, Karin Fahlén, Måns Herngren, Kristina Humle, Lena Koppel och Jessica Nettelblatt. Vidare har styrelsen under 2022/23 adjungerat Christina Olofson och Elisabet Gustafsson till styrelsen.

Carl Javér, ordförande
Karin Wegsjö, ordförande
Kersti Grunditz Brennan, kassör
Alexe Landgren, kassör
Fredrik Edfeldt
Karin Fahlén
Måns Herngren
Kristina Humle
Lena Koppel
Jessica Nettelblatt

Styrelsen har under 2022 hållit 7 ordinarie protokollförda styrelsemöten efter årsmötet (april, juni, augusti, september, oktober, november och december) och 2 ordinarie protokollförda styrelsemöten våren 2022 (januari och februari). De flesta möten har hållits i Scen & Films lokaler, men det har även funnits möjlighet att delta via Zoom. Styrelsen har därtill träffats vid en tvådagars höstkonferens på Bergendal konferenshotell i november samt tillsammans med FERA:s styrelse i januari.

Sveriges Filmregissörer är en yrkesavdelning inom fackförbundet Scen & Film och har representation i Federation of European Film Directors (FERA) och Rättighetsbolaget/TROMB samt är medlem i Nordic Filmdirectors Guild.

Sveriges Filmregissörer har en presentation under Scen & Films hemsida (<http://scenochfilm.se/yrkesavdelningar/sveriges-filmregissorer/>)

Som medlem i SFR finns även en stängd Facebook-grupp med 500 medlemmar (<https://www.facebook.com/groups/sverigesfilmregissorer>) och ett Instagramkonto med 786 följare (https://www.instagram.com/sfr_sveriges_filmregissorer/).

VERKSAMHETSÅRET 2022-2023

2022 var ett mycket aktivt år för Sveriges Filmregissörer med flera aktiviteter såväl fysiskt som digitalt och den nya styrelsen har visat stor arbetskraft och alla har haft en känsla av att äntligen kunna ta tag i saker efter att pandemin släppt taget om samhället.

Carl, Karin, Elisabeth och Christina åkte till Frankfurt på FERAs årsmöte. Det var en inspirerande resa och flera kontakter med systerorganisationer togs. Diskussionerna där togs också hem och de Danska filmregissörernas arbete med att producera ett antal häften som beskrev regissörernas arbete stämmer väl in på en önskan vi haft en längre tid som handlar om behovet att informera och delvis omdefiniera vad en regissör gör i filmproduktionen. De höll på att översätta dem till engelska och vi anmälde vårt intresse för att få ta del av dem. Detta ledde till att vi senare under året valde att göra en egen "Regiboken" som tar ett grepp på arbetet som spelfilms- och dokumentärfilmsregissörer gör. Den lanserades under buller och bång på Göteborgs Filmfestival.

Carl och Karin var med på Riksstämman som var en viktig start på det fackliga arbetet och grundläggande för att förstå Sveriges Filmregissörers roll i den fackliga strukturen. Vidare har vi gjort tre nya filmade intervjuer mer tre regissörer: Sanna Lenken, Lisa Langseth och Mikael Marcimain. Dessa publicerades och kommer ligga till grund för de online masterclass som kommer rulla ut under våren.

Vårt medlemsantal var vid årsskiftet 2022/2023: 290 medlemmar och vi kan konstatera att vår avdelning växer sakta men säkert. Vi anser att det är viktigt att så många av de svenska aktiva regissörer som möjligt är medlemmar och vi har under året varit noga att vara synliga i vårt externa arbete. Vi kan samtidigt konstatera att vi gör ett bra arbete och att det arbetet behöver fortsätta och bli ännu tydligare.

Vårt internationella samarbete främst genom FERA fortsätter att växa och manifesterades genom att styrelsen för FERA bjöds in till Stockholm där vi hade en gemensam halvdag med vår styrelse där vi diskuterade filmpolitik ur ett Svenskt och ett Europeiskt perspektiv. Vi hade även ett mingel efteråt med inbjudna representanter från Socialdemokraterna och Svenska Filminstitutet. En viktig del i våra ambitioner att vara en aktiv del i det politiska inflytelsearbetet för att lobba för svensk kvalitetsfilm med ett starkt regiperspektiv.

FACKLIG POLITIK OCH ORGANISATION 2022

Kontaktperson från Förbundsstyrelsen är Christina Olofson, som är vice ordförande i fackförbundet Scen & Film. Hon representerar även SFR i branschrådet, Rådet för Utveckling och Produktion, Filminstitutet, suppleant är Gorki Glaser-Müller. Rådet har två möten per år. Simon Norrthon som valdes till ordförande för rådet under 2020 sitter fortfarande. Det finns ett presidium som skall förbereda frågor till Rådet och där ingår: Christina Olofson, Kristina Börjesson, Mattias Nohrborg och Jan Blomgren.

AVTALSFÖRHANDLINGARNA

Avtalsförhandling kring kollektivavtalet har under 2021 legat nere på grund av pandemin. Christina Olofson, Karin Wegsjö, Måns Herngren och Kristina Humle deltog under 2022.

FILMPOLITIK

2022 har präglats av en diskussion som rör publikens uteblivande på de svenska biograferna. Till skillnad från våra nordiska grannar har den svenska publiken inte återkommit efter pandemin vilket är bekymmersamt för våra medlemmar och kan ge konsekvenser längre fram. Samtidigt fortsätter serieproduktionen med streamers som beställare att vara stark. AVMS och DSM direktiven fortsätter även de att diskuteras där Sverige intar en avvaktande inställning jämfört med Norden och övriga Europa.

BRANSCHRÅDEN

SFR är representerade i tre av de fyra branschråden:

I Rådet för Utveckling och Produktion sitter Christina Olofson och Gorki Glaser-Müller är suppleant.

I Rådet för Spridning och Visning sitter Stephan Apelgren, suppleant är vakant.

I Rådet för Filmarv sitter Göran Du Rées och Ewa Cederstam är suppleant.

INTERNATIONELLT

Efter två år av pandemi återupptogs de fysiska mötena hos vår Europeiska organisation för regissörer, FERA (The Federation of European Screen Directors). Vi var fem personer i den svenska delegationen: Carl Javér, Christina Olofson, Elisabeth Gustavsson, Karin Wegsjö och juristen Jon Dahlén deltog. Det fanns ett stort behov hos alla länderna att ses, tala och dra planer inför framtiden. Jon är väldigt viktig för oss just nu då flera av de avgörande framtidsfrågorna handlar om juridiska frågor som rättigheter i förhållande till streamingjättar och hur vi skall implementera det europeiska AVMS direktivet. Det är

komplikerade frågor av juridisk natur. FERA valde in Elisabeth in i FERA styrelse och det är viktigt för framtiden och vår påverkan på samarbetsorganet och Christina Olofson som vår kontaktperson behöver även hon vara uppdaterad i dessa frågor. Vi hade förutom de reguljära FERA mötena med nyval av styrelse m.m en rad seminarier om tex "Att film i krig" med paneldeltagare på länk från Ukraina, "Film och politik i Europa" och "Filmfinansiering och samproduktion i Europa". I komplikerade frågor som kriget i Ukraina är det oerhört värdefullt att höra hur de andra länderna och organisationerna förhåller sig och vi kan byta både erfarenheter som ideer. Detsamma gäller det fackliga arbetet och organiserandet av regissörerna där vi tex från Danmark tar del av deras arbetsbeskrivning av regissörer som kan användas i förhandlingar med producenter eller Finlands lilla informationsfilm som de använde under lobbyingen inför deras nya rättighetsavtal.

I FERAs Executive Committee är Elisabet Gustafsson numera kassör, men även adjungerad i SFR. FERA har under året arrangerat flera digitala workshops, ofta tillsammans med [FSE](#), som är manusförfattarnas europeiska motsvarighet och de har bl a handlat om kollektivavtal, frilansares arbetsmiljö och upphovsrätten. I mars publicerades den första EU-undersökningen av ersättningar och löner inom audiovisuella branschen, initierad av FERA och FSE. Data har samlats in från 57 professionella organisationer i 26 medlemsländer och undersökningens summering [kan laddas ner här](#). Under hösten har FERA bl a arbetat med uppföljning av hur implementeringen av EU-direktiven gått ([DSM Digital Single Market/Upphovsrättsdirektivet](#) och [AVMS/Audiovisual Media Service](#) som reglerar strömningstjänster och TV-bolagens sändningar och innehåll), samt utvecklat det egna projektet Eco Movie Manifesto. FERA har även och i samband med 40-årsjubileet, producerades även tre podcasts med titeln Director's voice, där aktuell regissör intervjuades av en av FERAs styrelsemedlemmar. Regissörerna var Jasmila Žbanić, Agnieszka Holland and Alexander Nanau. Läs och lyssna här: <https://screendirectors.eu/meet-the-directors/>

NATIONELLT OCH NORDISKT 2022-2023

1. Vi fortsatte arbetet med att stödja Nordisk Panorama och deras kortfilmspris efter att de har tappat ekonomiskt stöd från Nordiska ministerrådet. Vi fick stöd från VU Scen & Film till kortfilmspriset 2022 och med tanke på den något osäkra situation Nordisk Panorama befinner sig i kommer vi göra ansökan för stöd till priset löpande. Vi avser att söka även för 2023. Carl Javér och Karin Wegsjö var på plats till utdelningen och delade ut priset.
2. Riksstämman för Scen och Film gick av stapeln på Vår Gård i Stockholm och Carl Javér och Karin Wegsjö var där som representanter för Sveriges Filmregissörer. Det var en viktig del i arbetet att befästa SFR som en samtalspartner i olika samarbeten inom förbundet. Vi fick också möjlighet att fördjupa oss i såväl den fackliga historien och vilka olika vägar det finns för att arbeta fram våra ståndpunkter inom de politiska strukturerna.
3. Vi hade en uppföljning med Magnus Von Horn angående stödet till de Ukrainska filmerna och insamlingen dit som SFR har backat.

4. Under hösten ordnade SFR sedan en Konferens på Bergendals som en kick off för den nya styrelsen där vi fick tid att djupdyka i ämnen, filmpolitik och kalibrera vår gemensamma kompass inför det kommande året. Så här i efterhand kan vi se betydelsen i det och vikten av att få tid tillsammans. Vistelsen har präglat året och den upplevda gemenskapen inom styrelsen är stor vilket också visar sig i att alla vill fortsätta vara en del av styrelsen även 2023. Vi vill rekommendera detta för de kommande styrelserna.
5. Regiboken. Med inspiration från de danska filmregissörernas arbete med sina regi häften kom vi igång med arbetet med en svensk regibok. Under några intensiva månader bearbetade vi i styrelsen om dessa och skrev till för att få innehållet att stämma överens på svenska förhållanden. Vi kände behovet att informera och delvis omdefiniera vad en regissör gör i filmproduktionen. Detta ledde till att vi i januari 2023 lanserade vår egen regibok "Regiboken- vad gör en filmregissör" som tar ett grepp på arbetet som spelfilms- och dokumentärfilmsregissörer gör
6. Vi har under 2022 fortsatt det lyckade samarbetet med Kulturakademien och skapat ytterligare tre stycken workshops inom filmregi. Dessa filmades under hösten och kommer ske under våren 2023. För oss har det varit viktigt att vara synliga i presentationerna och vi finns med med text och logga i kursbeskrivning, på videorna, i utskick på sociala medier, i nyhetsbrev, på läroplattformen där man även behöver klicka in på Scen & Films hemsida för att gå vidare. Då detta vänder sig till professionella regissörer får vi även tillgång till deltagarlistor så att vi kan göra ett planerat utskick där vi tackar för deltagande och erbjuder medlemskap i SFR/Scen & Film. Länk till de tre nya master klasserna:

Lisa Langseth:

<https://www.kulturakademien.com/kurskatalog/masterclass-med-guldbaggevinnande-regissoren-lisa-langseth>

Sanna Lenken:

<https://www.kulturakademien.com/kurskatalog/masterclass-med-prisbelonta-regissoren-sanna-lenken>

Mikael Marcimain:

<https://www.kulturakademien.com/kurskatalog/masterclass-med-prisbelonta-regissoren-mikael-marcimain>

7. Filmcocktail - 15 november 2022 ägde årets Filmcocktail rum i Stockholm under Stockholm Film Festival. Ämnet för seminariet var Hur snabbt kan man göra film egentligen? Tillsammans med våra vänner på Film & TV-avdelningen och Dramatikerförbundet bjöd vi in våra medlemmar till filmcocktail med samtal, i samarbete med Stockholms filmfestival. Med i panelen från SFR var Kristina Humle.

Ur presentationen:

“Produktionstakten har ökat markant när det gäller filmer och serier på de nya plattformarna. Vad får det för konsekvenser när det gäller arbetsmiljön, och hur påverkas den konstnärliga processen av det nya sättet att arbeta?

I samtalet medverkar Kristina Humle, filmregissör, Jonte Sköld, First AD och Sofie Forsman, manusförfattare. Samtalet leds av Simon Norrthon, skådespelare och ordförande i Scen & Film. Välkommen!”

8. Programpunkt under Göteborgs Filmfestival under rubriken “Vad gör en regissör?” modererar av Karin Wegsjö och Carl Javér. Samtalet var intressant, brett, roligt, allvarligt och det gav en vid bild av vad det innebär att regissera. Det var mycket omtyckt. Efteråt hade vi det officiella boksläppet av Regiboken med ett mingel i restaurant Folk vid järntorget i Göteborg. Även det mycket lyckat.

Så här stod det i programmet:

13.45 – 14.30 Vad gör en regissör?

Bakom varje filmverk finns hundratals val i både det stora och det lilla och regissörens beslut är avgörande för hur filmen kommer att bli. Här möter vi fyra regissörer som visar var sin scen ur sin fiktiva eller dokumentära filmproduktion och generöst berättar om vilket avgörande val som färgade just det exemplet. Arrangeras i samarbete med Sveriges Filmregissörer, en del av fackförbundet Scen & Film. Medverkande regissörer: Måns Herngren, Andrea Östlund, Kristina Lindström och Maryam Ebrahimi
Moderatorer: Carl Javér och Karin Wegsjö, Sveriges Filmregissörer

14.45 – 16.00 Boksläpp för *Vad gör en regissör?* Seminariet om regirollen följs upp med release för boken *Vad gör en regissör?* som tagits fram av Sveriges Filmregissörer och mingel på Folk, i anslutning till Folkteatern.

9. Vi har under året uppdaterat innehållet på vår yrkesavdelningsida under www.scenochfilm.se. Vi ser också på hur vi kan skapa en egen fristående hemsida för ett mer attraktivt och expansivt sätt att presentera oss och våra medlemmar.
10. I januari 2023 hade SFR möte med SVTs jurister för att påverka dem att ändra i sina avtal och låta en dokumentärfilmsregissör kallas för regissör. Idag accepterar inte SVT att dokumentärfilmsproduktioner har rollen regissör och som vi tolkar det har det med tradition, ekonomi och ideologi att göra. Carl Javér och Karin Wegsjö ägnade en timme åt att förklara med exempel på det regiarbete som används inom dokumentärfilm med exempel ur sina egna produktioner Rekonstruktion Utöya och Bukarests diskreta charm. Detta föranleddes av en liknande intern presentation för Scen och Films jurister. Detta är knutet till det mångåriga arbetet som Christina Olofson och Gunnar Furumo driver för en förändring av avtalet med SVT. Dokumentärfilmsregissörer vill jämföras med spelfilms- och dramaregissörer vad gäller reprisersättningar och royalties.
11. Vi hade FERAs styrelse på besök i Stockholm, arrangerat av Elisabet Gustavsson, där de hade flera möten bla med SFRs styrelse, där vi diskuterade filmpolitik och det fria ordet sett ur ett Europeiskt perspektiv.

12. Vi anordnade på kvällen ett filmcocktailmingel för svenska beslutsfattare och politiker där bla Anette Novak från SFI och Lawen Redar, kulturell talesperson från Socialdemokraterna var närvarande.
13. Vi har under året haft styrelsemöten med ca 5 veckors mellanrum. Var 6:e vecka upplevdes som lite för sällan, många frågor kommer upp som behöver svar. Att ha mötena med ca 5 veckors mellanrum fungerar bra i dagsläget.
14. Regigalan gick av stapeln på Stallet i Stockholm den 14/2. Välbesökt och trevligt. Carl Javér och Karin Wegsjö höll ett anförande och välkomnade alla. Kersti Grunditz hade ordnat med filmsammanställningen som visades för de samlade regissörerna och sedan delades det ut priser till regissörer med premiärer under 2022.
15. Christina Olofsson, Karin Wegsjö och Elisabet Gustafsson hade ett möte med Moderaternas kultur- och idrottspolitiska talesperson Kristina Axén Olin där vi framförde vår syn på kulturpolitiken med ett fokus på regissörens centrala roll inom filmvärlden.

MEDLEMSTRAFFAR 2022

Medlemsträffarna med möjligheter att ses har skett på Filmcocktailen under hösten på Stockholms Filmfestival, under boksläppet av Regiboken i Göteborg på Filmfestivalen samt Regigalan i Stockholm. Det planerade regisamtalet med regissören Anna Eborn i december fick ställas in pga sjukdom. Tre nya samtal är inplanerade under våren med Björn Runge i Stockholm, Tarik Saleh i Stockholm samt Jenifer Malmqvist och fotograf Ita Zbronic-Zajt under BUFF i Malmö.

ÖVRIGT OCH PÅGÅENDE

1. Guldbaggen. Måns Herngren (ersatt av Henrik Georgsson under 2022) från styrelsen samt Agneta Fagerström Olsson (medlem i SFR) har deltagit i Guldbaggens nomineringsjury (regi, skådespeleri, bästa film) för året 2021 som representanter för SFR. Under 2022 skall här göras nyval.
2. Scen & Films representanter i Oscarskommitteen 2021 var Goran Kapetanovic och Agneta Fagerström Olsson.
3. Inga medlemsenkäter har använts under 2021 men vi ser möjligheten att fortsätta med de webbaserade enkäter framöver.

4. Facebook och Instagram. Strategin för SFR:s facebookside är att den bör innehålla och länka till längre artiklar, beslut, nyheter, fördjupning och seminarier. Ett hårdare krafttag och diskussion med de nättroll som vid flera tillfällen fört ett samtal i en ton som inte stämde överens med vår facebookpolicy har tillrättavisats och håller nu en god ton.

ÖVRIGA REPRESENTANTER FRÅN SFR UNDER 2020-2021

1. Representant för SFR i redaktionskommittén för tidningen Scen & Film har varit: Jörgen Bergmark, som nu har avgått. Vi söker en ersättare för honom.
2. Som representanter i Rättighetsbolaget TROMB sitter Peter Schildt och Lena Koppel.

Tack!

Styrelsen önskar avslutningsvis tacka alla medlemmar som engagerat sig under 2022 och vi ser fram emot ännu ett till dynamiskt år i regissörernas tjänst.

STYRELSEN FÖR SVERIGES FILMREGISSORER 2023-03-16

Carl Javè, ordförande, Karin Wegsjö, ordförande, Kersti Grunditz Brennan, kassör, Alexe Landgren, kassör, Fredrik Edfeldt, Karin Fahlén, Måns Herngren, Kristina Humle, Lena Koppel, Jessica Nettelblatt samt Christina Olofson och Elisabeth Gustafsson som adjungerade.